

PROGRAMMA
NOORDRAND
Bundeling beoogde maatregelen

CONCEPT
19-04-2025

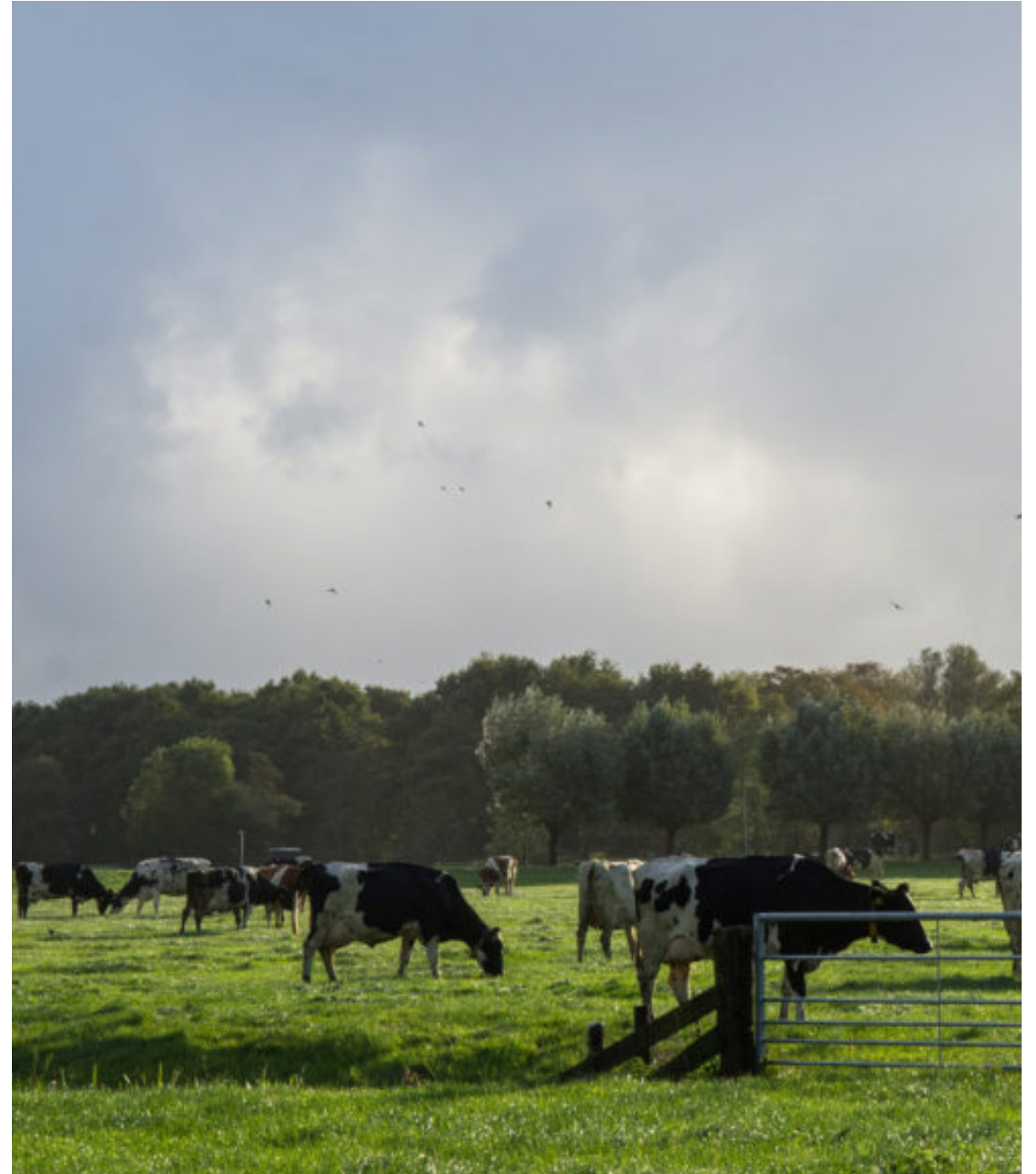

Introductie

Het Programma Noordrand is in samenwerking met tal van gebiedspartijen, belangenorganisaties, bewoners, grondeigenaren, en ondernemers opgesteld. Uit dit programma zijn de beoogde maatregelen gedestilleerd. In het voorliggende document zijn deze maatregelen gebundeld.

Het spreekt voor zich dat de beschreven maatregelen niet uitputtend zijn. Er kunnen, vanwege politieke of bestuurlijke druk, componenten afvallen of toe worden gevoegd. Het document is daarom een 'levend document', ten alle tijden kan het document worden aangepast naar de wensen van het moment. Ook kan een maatregel van de lijst gehaald worden omdat de maatregel reeds is uitgevoerd.

De beoogde maatregelen kunnen pas worden gerealiseerd als er overeenstemming is met de belanghebbenden in het gebied en er financiële middelen beschikbaar zijn. Financiering kan middels subsidies, cofinanciering en/of eigen middelen gevonden worden.

Situatie project locatie Valkenburg. Bron: Opentopo.

Beoogde maatregelen

1. Landbouw

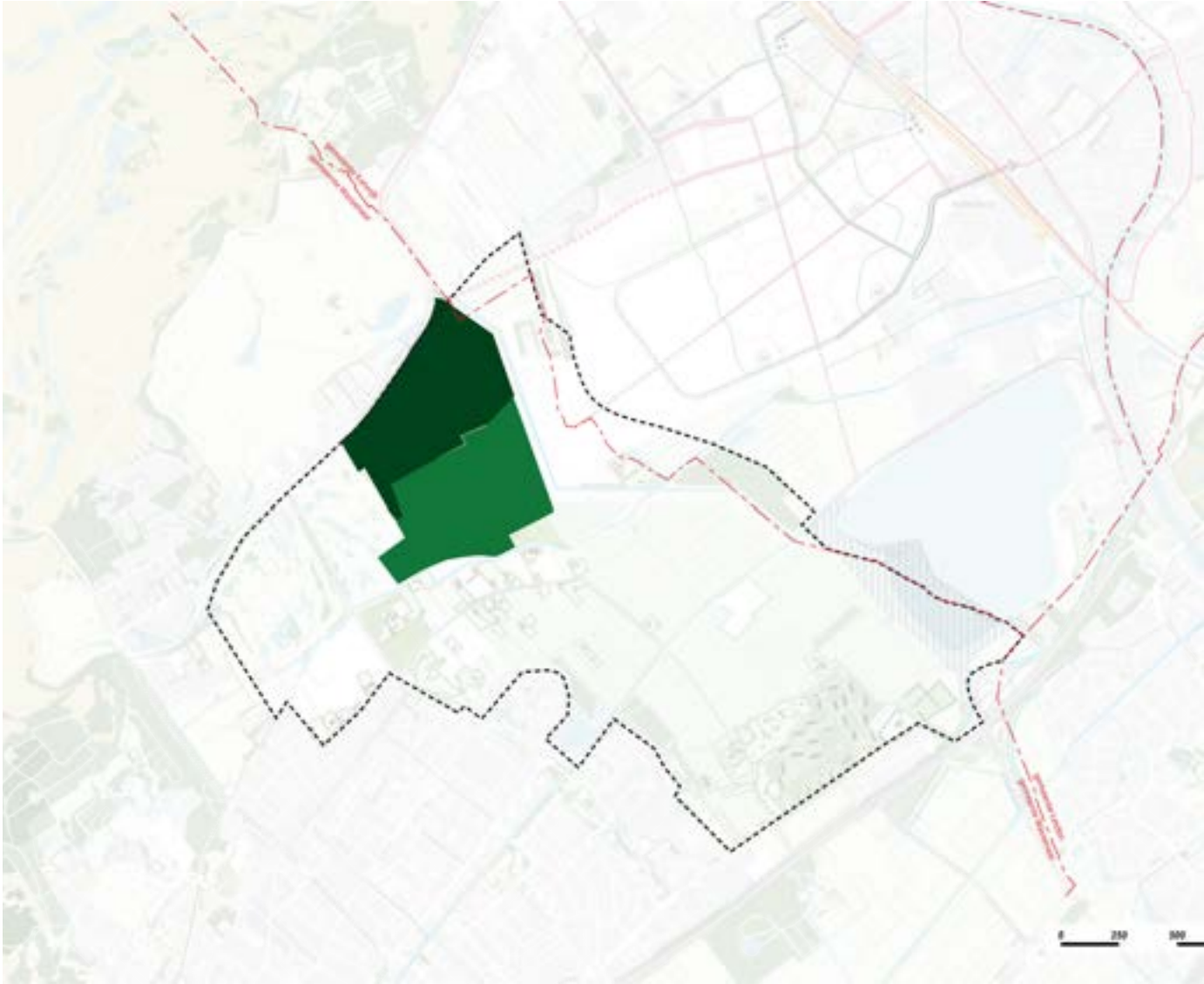
2. Natuur

3. Recreatie

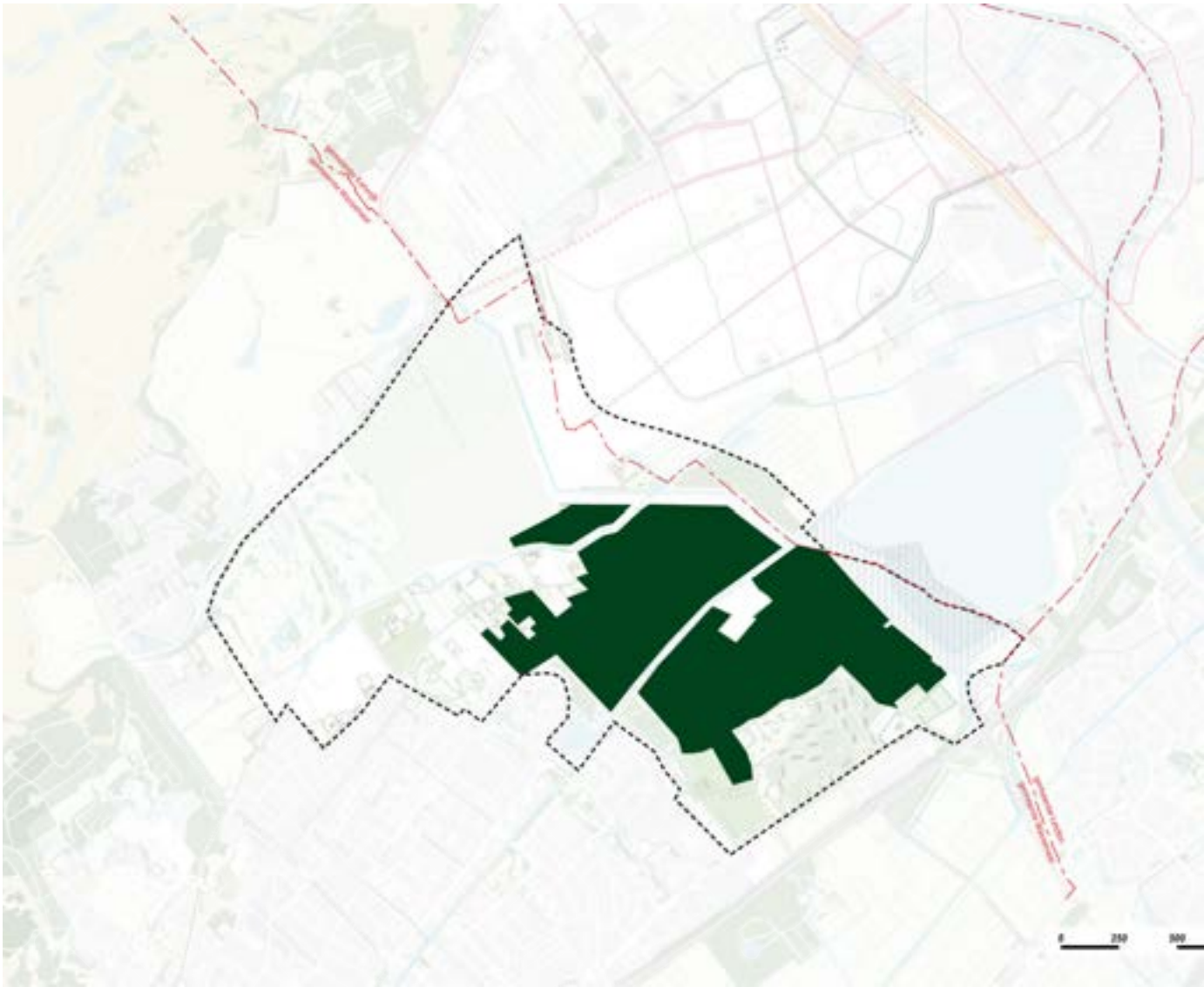
4. Leefbaarheid

1. Landbouw

naam:	Agrarisch natuurbeheer
Korte beschrijving maatregel:	Ondersteuning agrariërs bij het toepassen van duurzaam natuurbeheer waarbij landbouw onderdeel is. In samenwerking met een onafhankelijke begeleider die met de agrariërs tot een maatwerk bedrijfsplan komen aansluitend bij de ZH-PLG doelen. In dezelfde periode lopen er ook gesprekken met andere grondeigenaren en pachters in de Noordrand, waardoor er ook gebiedsgericht gekeken wordt naar de mogelijkheden voor deze boeren (bv. Kavelruil)
Doelstelling:	Toekomstperspectief creëren voor de nog in het gebied actieve agrariërs op een wijze die aansluit bij de wens het gebied te extensiveren, natuur te versterken en biodiversiteit te herstellen. Op een dusdanige wijze dat agrarisch gebruik van de gronden hand in hand gaan met systeemherstel van natuur en waterhuishouding. Ook innovatie van stallen en productie valt binnen deze doelstelling.
Scope:	
type werkzaamheden:	Optrekken, adviseren van agrariërs in het gebied ten behoeve van een duurzame en levensvatbare agrarische bedrijvigheid. Waarborgen van natuurwaarden en creëren van een overgangsgedebiet naar Natura2000-gebied.
instrumenten:	subsidie
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2024 realisatie: 2027
stakeholders:	Gemeente Wassenaar LVVN RVB Grondeigenaren Agrariërs provincie Zuid-Holland

naam:	Agrarische innovatie
Korte beschrijving maatregel:	Ondersteuning agrariërs bij verduurzaming door inzet van een onafhankelijke begeleider die met de agrariërs tot een maatwerk bedrijfsplan komen aansluitend bij de ZH-PLG doelen, gericht op duurzame innovatie van bedrijfsvoering, systemen en opstallen. In dezelfde periode lopen er ook gesprekken met andere grondeigenaren en pachters in de Noordrand, waardoor er ook gebiedsgericht gekeken wordt naar de mogelijkheden voor deze boeren (bv. Kavelruil)
Doelstelling:	Toekomstperspectief creëren voor de nog in het gebied actieve agrariërs op een wijze die aansluit bij de wens het gebied agrarisch te innoveren. Bevorderen van biodiversiteit en verbeteren van de waterhuishouding behoren hier ook toe.
Scope:	
type werkzaamheden:	Optrekken, adviseren van agrariërs in het gebied ten behoeve levensvatbare agrarische bedrijvigheid door middel van innovatie van bedrijfsvoering, -systemen en -opstallen.
instrumenten:	subsidie
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2024 realisatie: 2028
stakeholders:	Gemeente Wassenaar LVVN RVB Grondeigenaren Agrariërs provincie Zuid-Holland

2. Natuur

naam:	Beperken barriere natuur N44
Korte beschrijving maatregel:	De N44 vormt momenteel een barriere voor flora en fauna in de verbinding tussen Lentevreugd en het (veen-)weidegebied bij De Horsten (en verder). Om deze barriere (grotendeels) op te heffen, kunnen planten en dieren beter migreren tussen de verschillende (natuur-)gebieden.
Doelstelling:	De 'oversteekbaarheid' van flora en fauna over/onder de N44 verbeteren door het verbeteren van de bestaande faunapassage en toevoegen van mogelijke extra ecologische passages. Doelsoorten: o.a. diverse vleermuissoorten, boommarter, dwergmuis, rugstreeppad.
Scope:	
type werkzaamheden:	Geografisch; N44, tussen knooppunt Ommedijk en Ammonslaantje (nabij ABF-terrein).
instrumenten:	nvt
tijd/realisatie:	start voorbereiding: 2026 realisatie: 2027
stakeholders:	Gemeente Wassenaar Rijkswaterstaat (beheerder) Provincie Zuid-Holland gemeente Katwijk gemeente Leiden

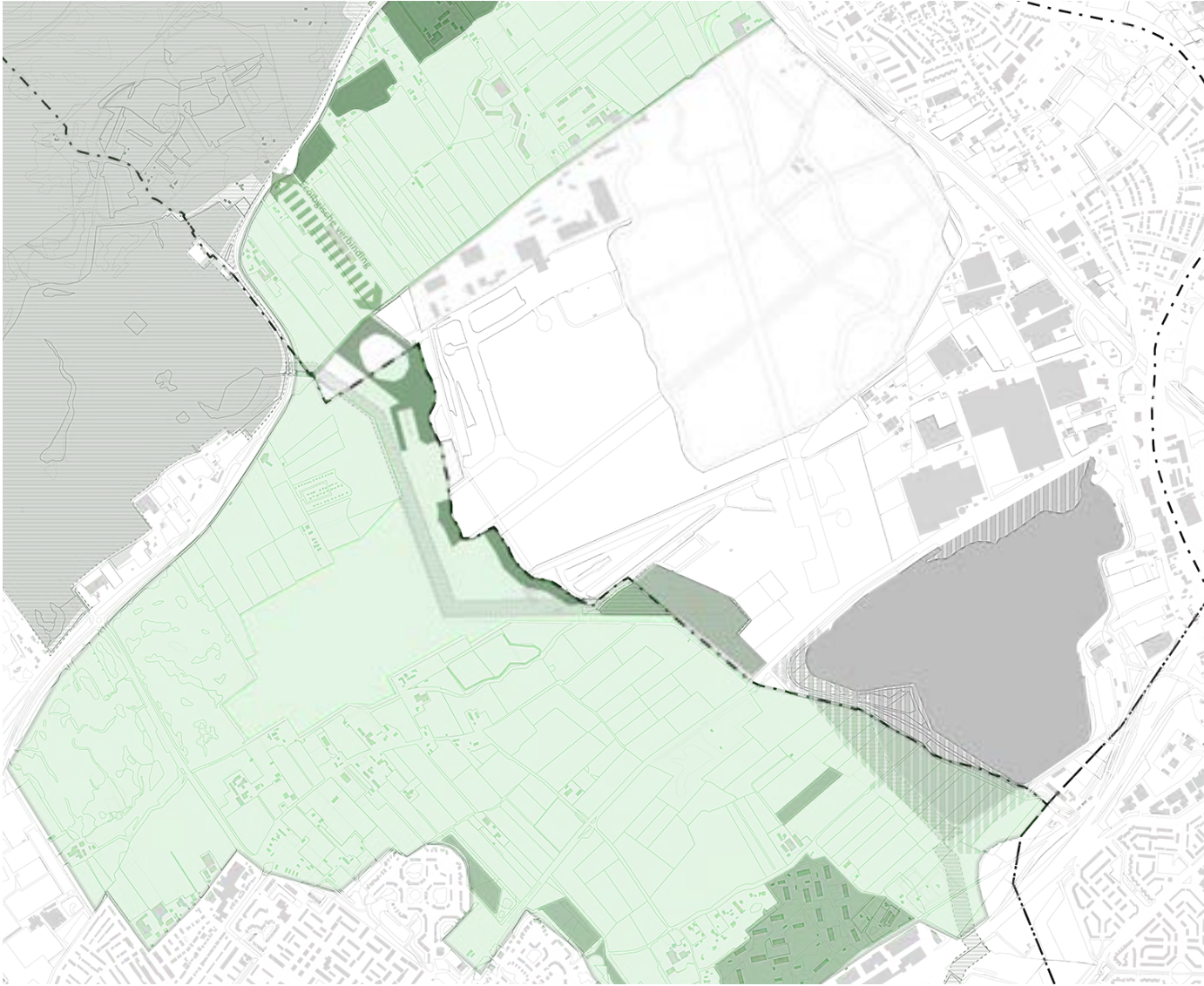

sfeerimpressie faunapassage knooppunt Ommedijk
Beeld: Rijnlandroute

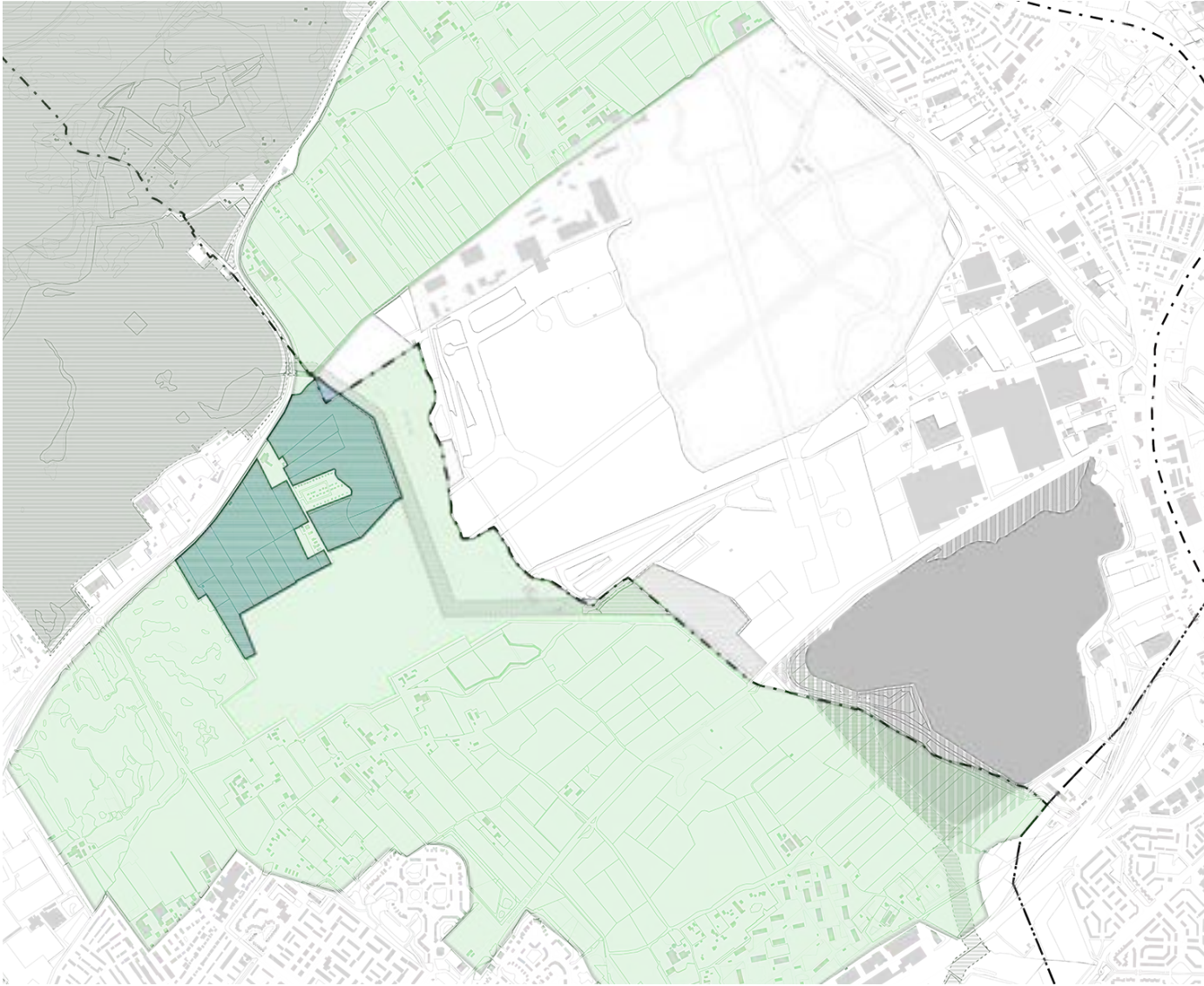
naam:	Verbeteren ecologische verbin- dingen N441
Korte beschrijving maatregel:	• onderzoek naar het beslechten van de barrières tussen N2000-gebied en Noor- drand • onderzoek naar verbeteren van ecologische verbindingen onder A441.
Doelstelling:	verbeteren van de ecologie binnen de Noordrand als schakel tussen N2000-gebied en Groene Hart
Scope:	
type werkzaamheden:	onderzoek
instrumenten:	Past binnen huidige structuurvisie en Programma Noordrand
tijd/realisatie:	onderzoeken zullen gestart worden in 2025
stakeholders:	gemeente Wassenaar provincie Zuid-Holland grondeigenaren

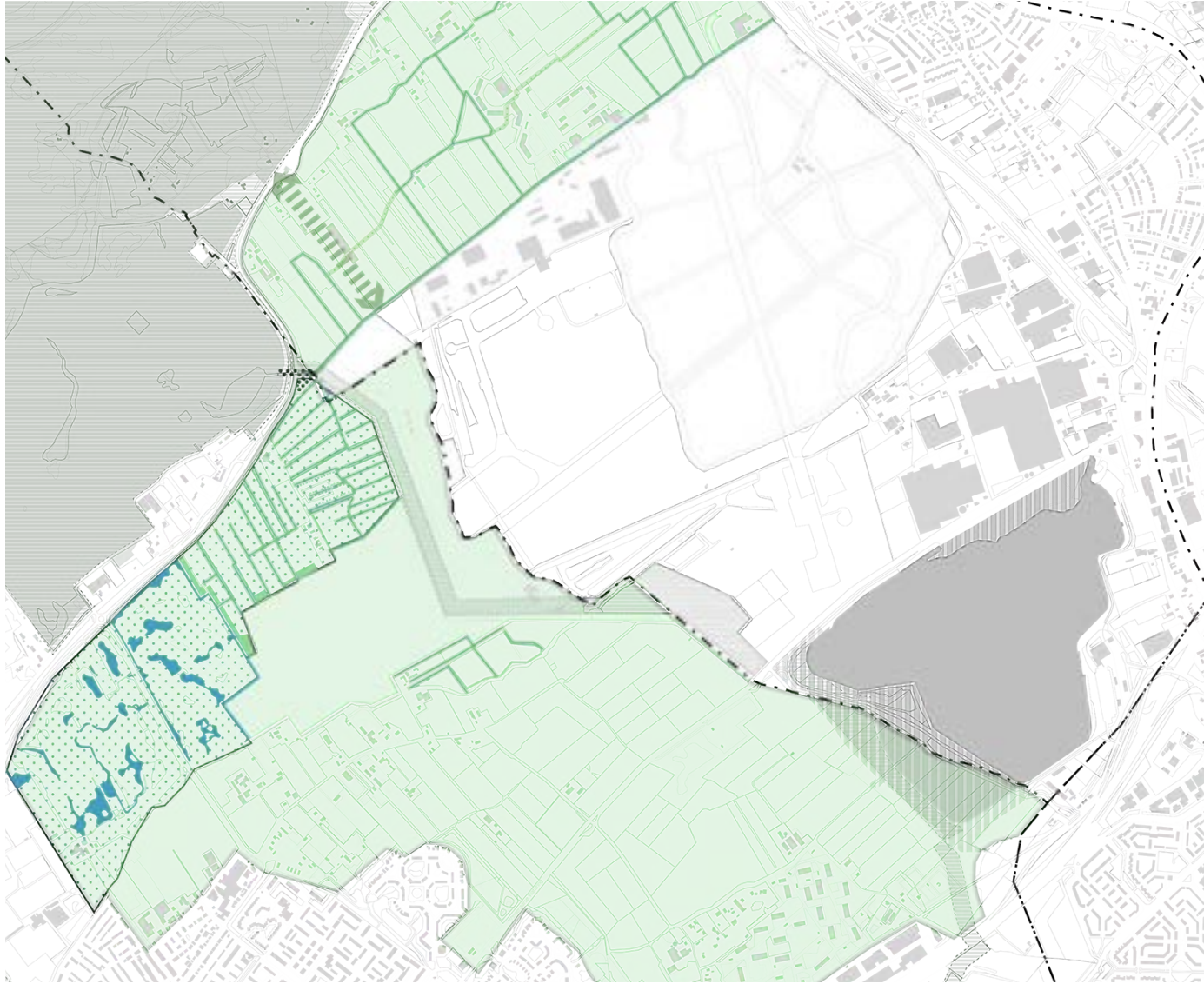
naam:	Aanleg bos
Korte beschrijving maatregel:	Aanleggen van bos, als buffergebied tussen Valkenhorst en de Noordrand. Onderdeel van toevoegen van bosareaal in de regio. Stapstenen van natuur langs de rand van de bebouwde kom van Wassenaar.
Doelstelling:	Versterken van de biodiversiteit, groeninrichting op basis van doelsoorten en doelgroepen, soortenrijkdom vergroten, inheemse soorten toepassen.
Scope:	
type werkzaamheden:	Uitwerken bosareaal, inclusief onderzoek naar mogelijkheden voor recreatief medegebruik.
instrumenten:	omgevingsvergunning o.b.v. huidig bestemmingsplan
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2025 realisatie: 2027
stakeholders:	gemeente Wassenaar provincie Zuid-Holland grondeigenaren gemeente Katwijk

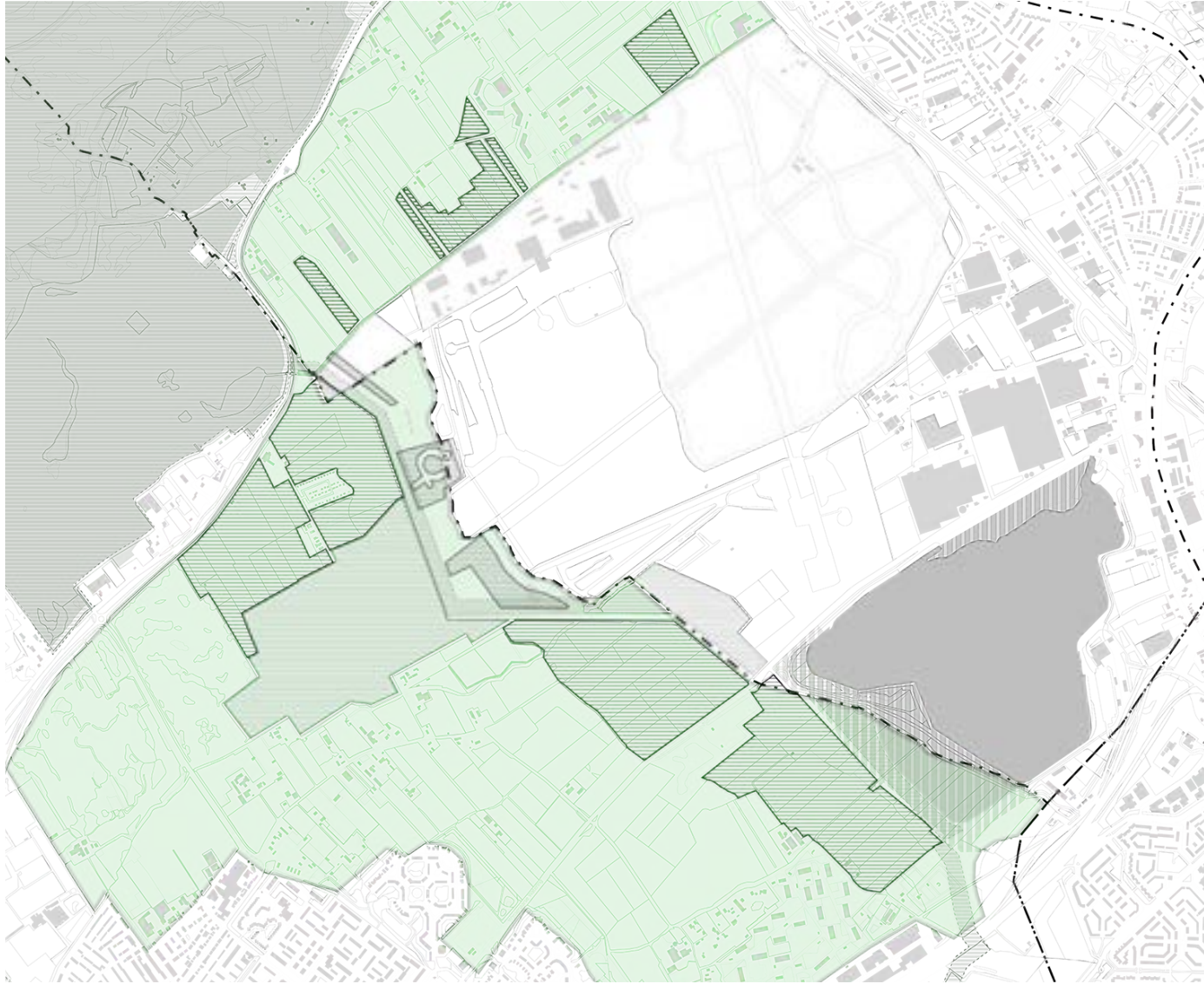
naam:	Extensivering landbouw Kokshoornpolder
Korte beschrijving maatregel:	Extensiveren van agrarisch gebied tussen Lentevreugd (N2000), de Ecologische verbindingzone Lentevreugd – De Horsten (NNN) en de Valkenburgse Polder
Doelstelling:	ecologische overgang tussen N2000 gebied en agrarische bedrijvigheid verbeteren. Beschermen van het N2000 gebied.
Scope:	
type werkzaamheden:	Afwaarderen gronden Conditionerende onderzoeken Beheer
instrumenten:	Natuur met extensief agrarische medegebruik, past binnen huidige structuurvisie en voorontwerp Programma Noordrand (Groene Zone Wassenaar)
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2025 realisatie: 2027

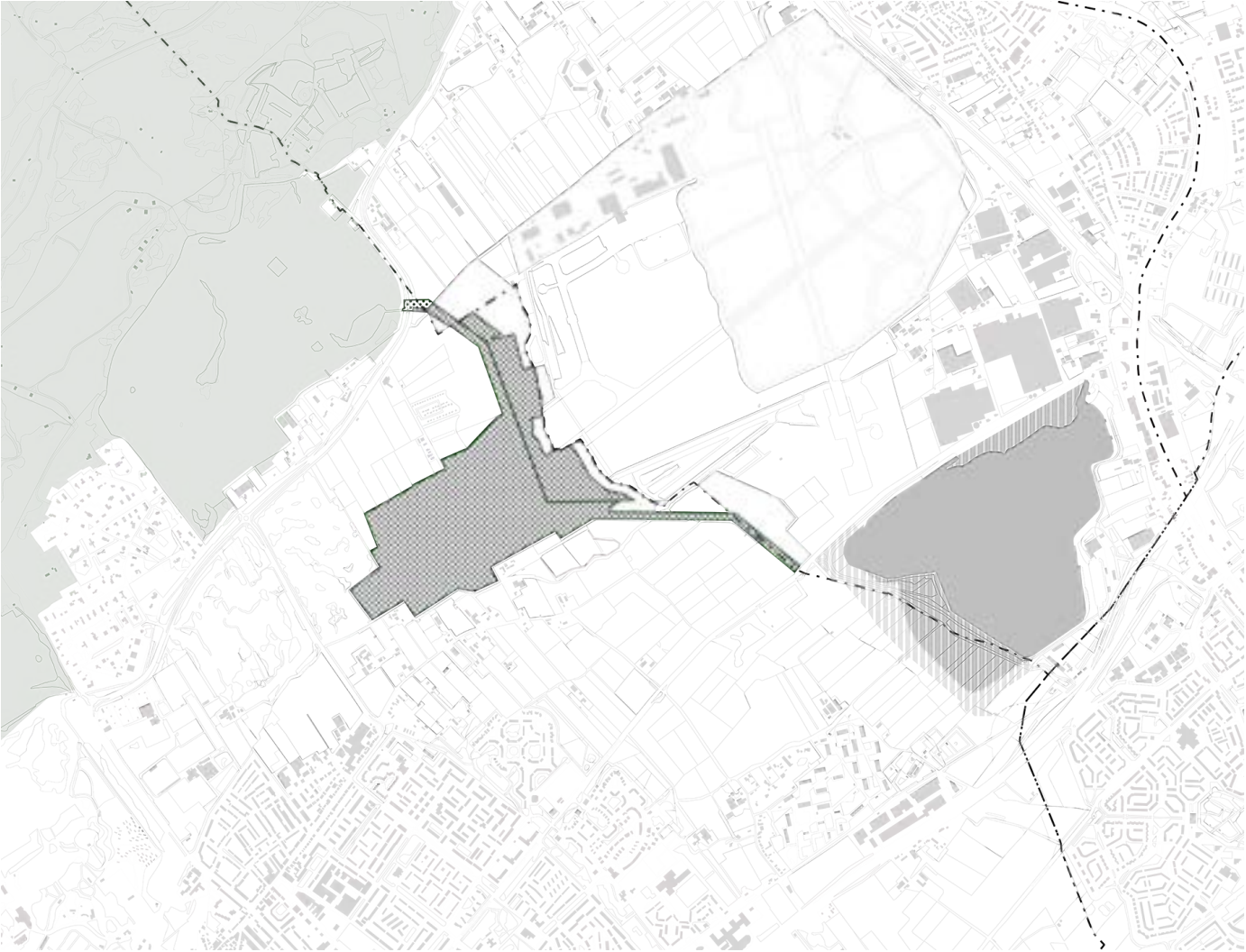
naam:	Groenblauwe dooradering
Korte beschrijving maatregel:	• Vergoeding agrarisch natuur en landschapsbeheer (ANLb) • Conditionerende onderzoeken • Aanbrengen natuurvriendelijke oever • Verondiepen van sloten • Opzetten waterpeil • Aansluiten op watersysteem van Lentevreugd (inlaten kwel) • Vergroten biodiversiteit golfterrein
Doelstelling:	ecologische overgang tussen N2000 gebied en agrarische bedrijvigheid verbeteren. Beschermen van het N2000 gebied.
Scope:	
type werkzaamheden:	Grondwerkzaamheden tbv natuurvriendelijke oevers Conditionerende onderzoeken Beheer
instrumenten:	Past binnen huidige structuurvisie en voorontwerp Programma Noordrand (Groene Zone Wassenaar)
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2025 realisatie: 2027
stakeholders:	gemeente Wassenaar provincie Zuid-Holland grondeigenaren Golfvereniging Rozenstein

naam:	Vergroten weidevogelareaal
Korte beschrijving maatregel:	- Vergoeding agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb)* - Conditonerende onderzoeken - Omploegen en inzaaien bloem- en kruidenrijk grasmengsel
Doelstelling:	vergroten van het areaal weidevogelbeheergebied
Scope:	
type werkzaamheden:	beheer
instrumenten:	Past binnen huidige structuurvisie en voorontwerp Programma Noordrand (Groene Zone Wassenaar)
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2025 realisatie: 2027
stakeholders:	gemeente Wassenaar provincie Zuid-Holland grondeigenaren

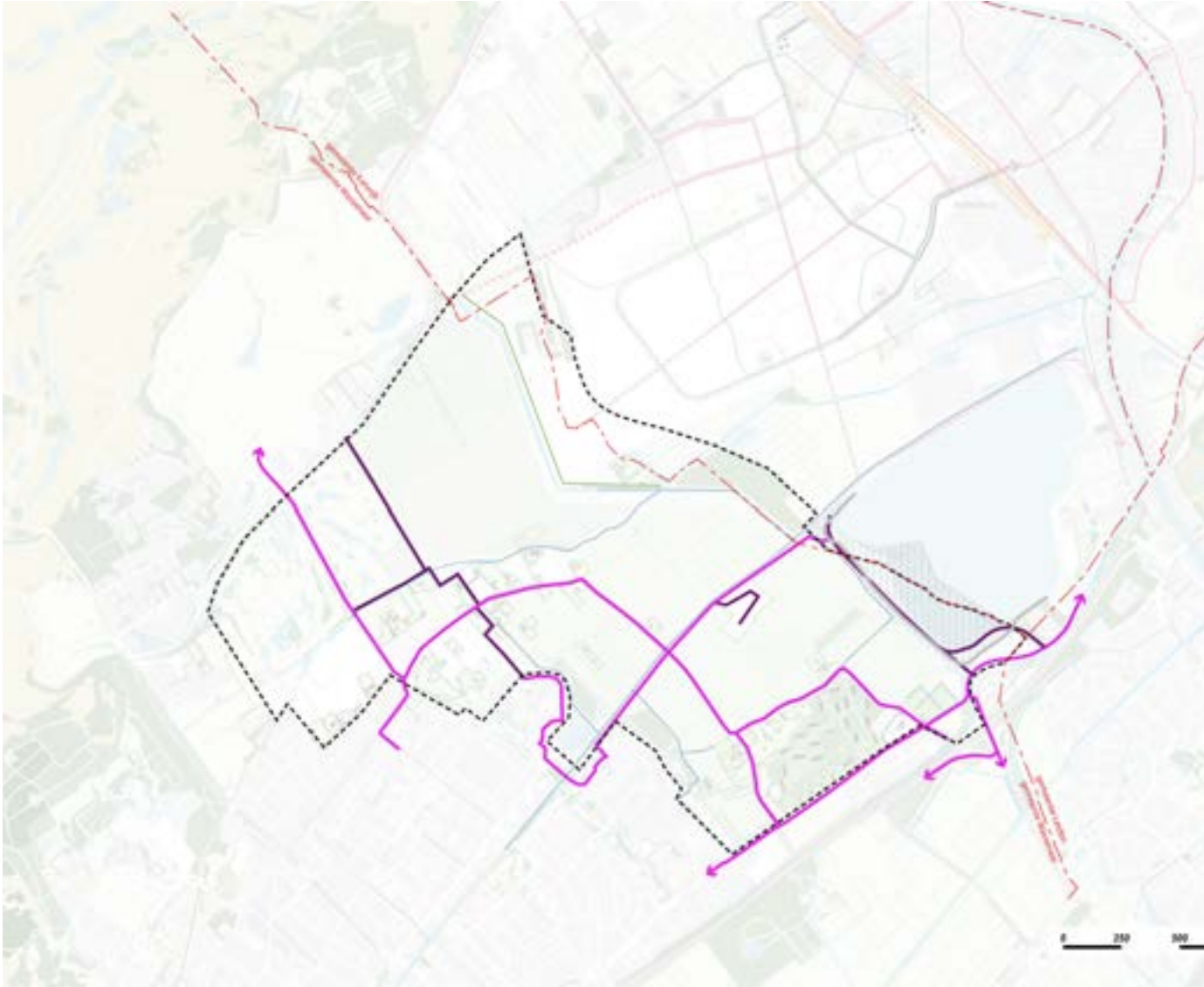

naam:	Natuurontwikkeling Voormalig Vliegveld
Korte beschrijving maatregel:	Op het voormalig vliegveld, grondgebied van Wassenaar, gaat het RVB natuur realiseren waaronder de ecologische verbingszone langs de tankgracht bosaanplant langs de gemeentegrens en natuurontwikkeling op de voormalige landingsbaan. Agrarisch medegebruik (beheer) is hierbij een uitgangspunt. Er liggen kansen voor het realiseren van een nog robuustere verbinding in het grensgebied met Katwijk.
Doelstelling:	Het versterken van de ecologische corridorfunctie van de verbinding Lentevreugd – De Horsten.
Scope:	
type werkzaamheden:	In samenwerking met RVB plannen realiseren die betrekking hebben op het ontwikkelen van nieuwe natuur. Dit betreft voornamelijk de ‘Tussenzone’ tussen Tankgracht en gemeentegrens en de ‘Natuurzone’ tussen Tankgracht en Rozenstein.
instrumenten:	RO begeleiding van omgevingsvergunningaanvragen, subsidiestromen begeleiden, toetsen.
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2024 realisatie: 2026
stakeholders:	Gemeente Wassenaar provincie Zuid-Holland RVB agrariërs Dunea SBB Gemeente Katwijk

3. Recreatie

naam:	Ommetjes, fietspaden en kano-routes
Korte beschrijving maatregel:	Aanleggen van een fijnmazig recreatief netwerk dicht bij bestaande woningen ten behoeve van beleving en gezondheid. Recreatiedruk verlagende maatregelen in het N2000-gebied
Doelstelling:	Het toevoegen van recreatieve routes.
Scope:	
type werkzaamheden:	Uitwerken nieuwe routes, ontwerpen van interessante paden voor mens en milieu, werkvoorbereiding en uitvoeringswerkzaamheden. Aanleggen van verharde paden, boerenpaden, ruiterpaden (inclusief groenblauwe inpassing, gebruiks- en beheervergoedingen waaronder inkomstenderving van 5 jaar), kano- en suproutes
instrumenten:	omgevingsvergunning o.b.v. huidig omgevingsplan
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2025 realisatie: 2027
stakeholders:	gemeente Wassenaar provincie Zuid-Holland grondeigenaren

naam:	Torpedoloods als recreatieve voorziening
Korte beschrijving maatregel:	De provincie en Dunea kijken naar de Groene Zone voor recreatieve voorzieningen/activiteiten. De topedoloods lijkt een geschikte locatie.
Doelstelling:	Het toevoegen van een recreatieve voorziening(en) in de Groene Zone ter ontlasting van het Natura2000-gebied.
Scope:	
type werkzaamheden:	De torpedoloods, inclusief de voormalige testwal voor straalvliegtuigen, worden onderzocht of deze potentie hebben voor recreatieve invulling. type invulling, doelgroepen, activiteiten, etc. zullen onderzocht worden door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) ism de gemeente. Projecttrekker is het RVB. Vanwege het belang om recreatiestromen te managen zal Dunea ook worden betrokken.
instrumenten:	Borging in bestemmingsplan/omgevingsplan
tijd/realisatie:	onderzoek, ontwerp en voorbereiding: 2025-2027 realisatie: 2028
stakeholders:	Gemeente Wassenaar RVB Gemeente Katwijk Dunea Provincie Zuid-Holland (bevoegd gezag)

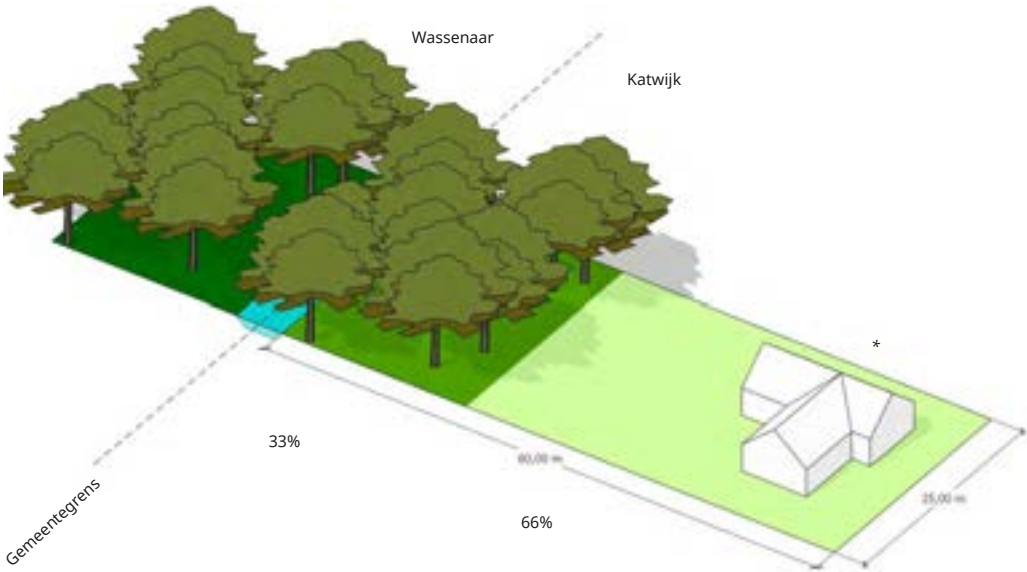
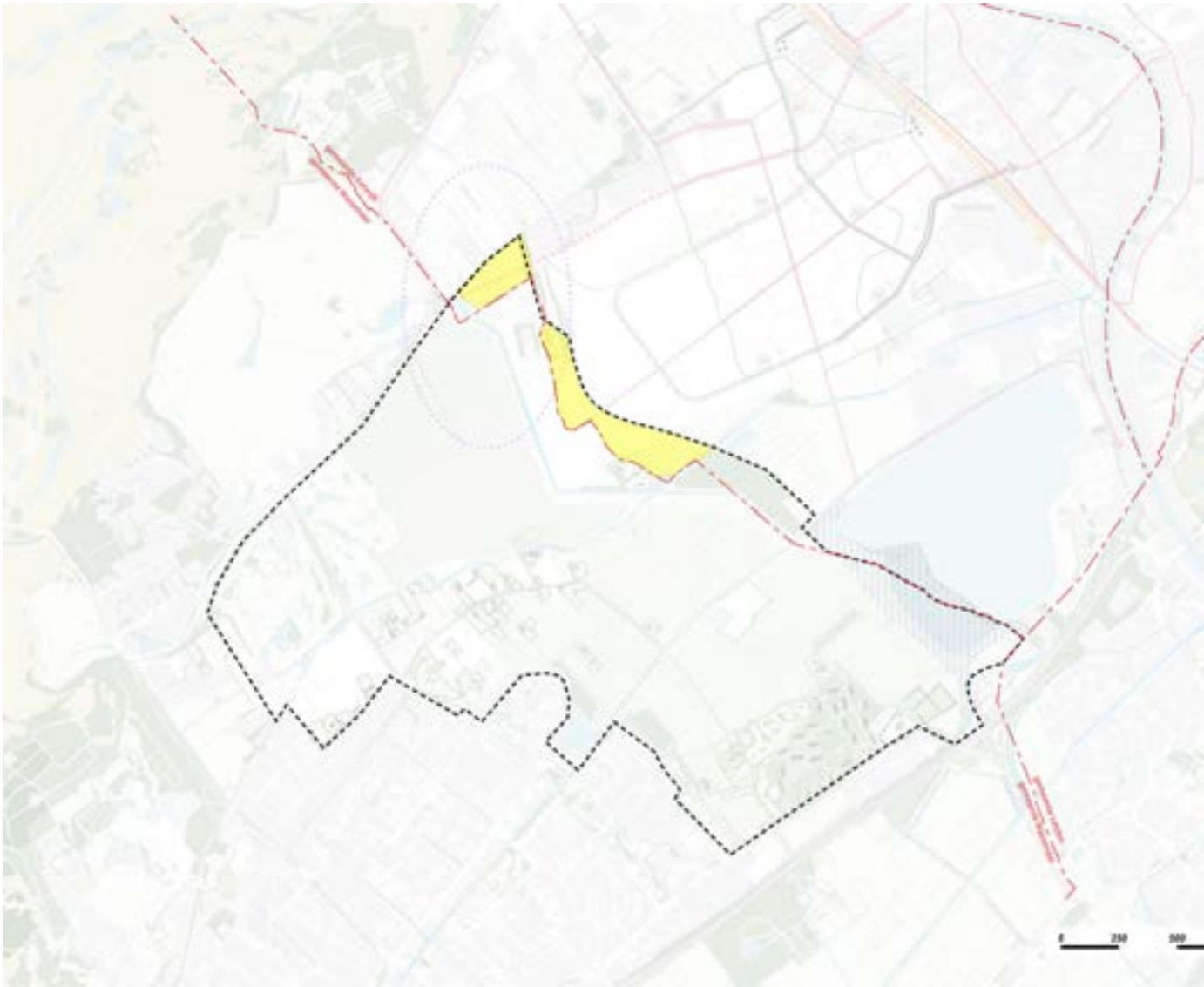
4. Leefbaarheid

naam:	Afwaardering Katwijkseweg
Korte beschrijving maatregel:	Gemeente Wassenaar wil de N441 afwaarderen naar een 60 km/h weg. Hierover is de gemeente in overleg met de provincie Zuid-Holland. Volgens de CROW-richtlijnen geldt voor een erftoegangsweg buiten de bebouwde kom (ETW bubeko, 60 km/h zone) een maximum verkeersintensiteit van 6.000 motorvoertuigen per etmaal. Wassenaar zet in op de vermindering van dit doorgaande verkeer. Door de inzet van o.a. een doseerlicht willen we de verkeersintensiteit tot de maximum verkeersintensiteit voor een ETW Bubeko verlagen. De weg wordt ingericht als ETW Bubeko type 1. In overleg met de provincie moet worden bepaald hoe het bestaande profiel zo kostenefficiënt mogelijk volgens deze richtlijnen (profiel ideaal, gebruikelijk, minimaal) kan worden heringericht.
Doelstelling:	Afwaardering naar een 60km/h weg, en vermindering van het aantal vervoersbewegingen per etmaal. De memo met als onderwerp Ontwerpeisen afwaarderen N441 van de afdeling Verkeer geeft de specifieke ontwerpeisen weer waar de weg aan dient te voldoen.
Scope:	
type werkzaamheden:	Geografisch; N441, tussen rotonde bij de Klip en de gemeentegrens Katwijk/Wassenaar, inclusief parallelwegen, bermen en sloten. Betreft: werkvoorbereiding en uitvoering belijning.
instrumenten:	nvt
tijd/realisatie:	start voorbereiding: 2025 realisatie: 2025
stakeholders:	Gemeente Wassenaar Provincie Zuid-Holland gemeente Katwijk

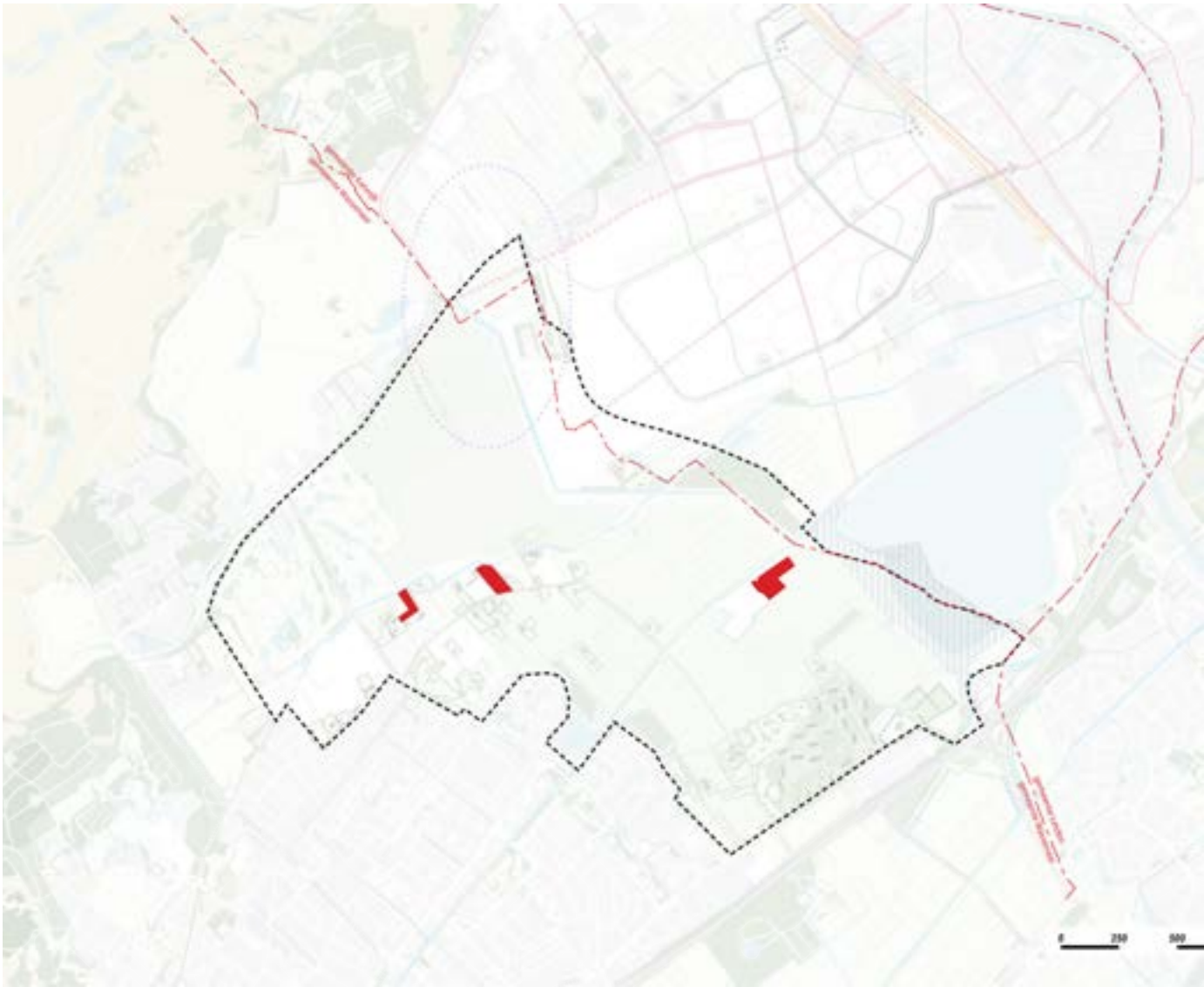

Beeld: Google Maps

naam:	Natuurlijke overgang Valkenhorst
Korte beschrijving maatregel:	Wassenaar praat mee mbt bestemmingsplan Deelgebied 2 Valkenhorst, op basis van bestuurlijke afspraken.
Doelstelling:	Borgen kwaliteit overgangszone bestemmingsplan Valkenhorst
Scope:	
type werkzaamheden:	onderhandeling, overleg
instrumenten:	Ruimtelijke ordening, juridisch bindende afspraken
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2024 realisatie: 2025
stakeholders:	Gemeente Wassenaar RVB Gemeente Katwijk

naam:	Uitplaatsen zware bedrijven en Avaalex
Korte beschrijving maatregel:	Enkele activiteiten in de Noordrand passen niet binnen de ambities van het Programma. In samenwerking met de eigenaren/instanties onderzoeken we of, en hoe, deze activiteiten verplaatst kunnen worden op een meer passende locatie
Doelstelling:	Verbeteren leefbaarheid Noordrand
Scope:	
type werkzaamheden:	Gemeente Wassenaar organiseert en stuurt, in samenwerking met de eigenaren, de uitplaatsing. Zorgt voor concrete alternatieven.
instrumenten:	Ruimtelijke Ordening, wijzigen omgevingsplan
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2025 realisatie: 2028
stakeholders:	provincie Zuid-Holland (toetsend orgaan)

naam:	Ontwikkelingen rand Valkenburgse meer
Korte beschrijving maatregel:	Het Valkenburgse meer wordt richting het zuiden uitgebreid (Wassenaars grondgebied), Dunea zoekt een locatie voor een pompstation, de huidige aanwezige natuur dient gecompenseerd te worden/te worden versterkt, er ligt een zoekgebied naar wind-energie, etc. Mogelijkheid onderzoeken voor grenscorrectie als gevolg van vergroten meer.
Doelstelling:	Behouden en versterken van de ecologische corridor, waarbij drukfactoren (mogelijke pompstation Dunea, inclusief leidingen) ingepast dient te worden.
Scope:	
type werkzaamheden:	Procesbegeleiding RO, wijzigen van bestemmingsplan (punt bij A44, mogelijk pompstation Dunea)
instrumenten:	RO, bestemmingsplan
tijd/realisatie:	voorbereiding: 2025 realisatie: 2026
stakeholders:	gemeente Wassenaar provincie Zuid-Holland Dunea gemeente Katwijk

